



ЧАТ-БОТ ЗІ ШТУЧНИМ ІНТЕЛЕКТОМ ЯК ЗАСІБ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ: ВПЛИВ НА ПРОЦЕС ТА РЕЗУЛЬТАТИ

Слісаренко Р.В., аспірант, кафедри МСТ, ХНУРЕ

Швидкий розвиток технологій, оснований на використанні штучного інтелекту (AI) стимулює інтерес до чат-ботів як засобу дистанційного навчання. Очевидно, що технологія чат-ботів має значний вплив на загальні результати навчання. Зокрема, чат-боти продемонстрували значні покращення в досягненнях у навчанні, ясному мисленні та збереженні знань. Інтеграція чат-ботів у освіту надає переваги, такі як негайна допомога, швидкий доступ до інформації, покращення результатів навчання та поліпшення освітнього досвіду. Однак існують протиріччя у відношенні до критичного мислення, залучення до навчання та мотивації. Sebastian Wollny виявив, що використання чат-ботів підвищує мотивацію студентів [1]. Навпаки, група авторів виявила, що чат-боти мають значний і позитивний вплив на численні аспекти навчання, але незначно підвищують мотивацію студентів [2].

Не зважаючи на те, що наявні систематичні огляди літератури дали цінні висновки про вплив чат-ботів у сфері освіти, слід пам'ятати, що ця галузь постійно розвивається і потребує постійного оновлення і аналізу для відображення новітніх тенденцій [1-3]. Сучасні моделі чат-ботів демонструють вражаючі можливості в обробці та генерації природної мови, тому потрібні подальші дослідження щодо їх застосування в освітній сфері. Деякі аспекти, які можуть бути предметом досліджень, включають тривалі ефекти впровадження чат-ботів у навчальний процес, варіації впливу відповідно до характеристик студентів, педагогічні стратегії чат-ботів та досвід користувачів. Однак, дослідження взаємодії з чат-ботами в освітніх закладах не достатньо глибоке. По-перше, бракує аналізу тривалого впливу чат-ботів на навчання. По-друге, потрібно дослідити, як різні групи студентів взаємодіють з чат-ботами. По-третє, не вивчено конкретні педагогічні стратегії, які використовують чат-боти.

Враховуючи обмеження, виявлені в попередніх оглядах літератури, було сформульовано три дослідницьких питання для подальшого дослідження.

1. Основні переваги використання AI чат-ботів в освіті з точки зору студентів.

2. Ключові переваги інтеграції AI чат-ботів в освіті з точки зору викладачів.

3. Основні питання, які висувають вчені щодо інтеграції AI чат-ботів в освіту.

Дослідження показують, що студенти позитивно ставляться до використання ChatGPT у навчанні, але визнають, що для його ефективного використання потрібні міцні фахові знання. ChatGPT може допомагати з домашніми завданнями, надавати індивідуалізовану підтримку та покращувати навички письма, розв'язання проблем та участь у дискусіях. Зараз AI чат-боти можуть змінити підхід до навчання та розвитку студентів, забезпечуючи індивідуальну підтримку, допомагаючи вирішувати рутинні завдання та



підвищуючи ефективність у навчанні. Основні переваги чат-ботів в освіті з точки зору педагогів включають економію часу, покращення педагогіки та індивідуалізовану підтримку для кожного студента, допомагаючи студентам краще розуміти та вивчати матеріал.

Вчені мають різноманітні погляди на використання штучного інтелекту в освіті. Деякі вбачають чат-боти як майбутнє навчання та викладання, тоді як інші розглядають їх як потенційну загрозу. Основні аргументи скептичних вчених можна умовно поділити на три групи.

1. Надійність та точність. Чат-боти можуть надавати упереджені або недостовірні відповіді. Якщо чат-бот надає невірну інформацію або поради, це може ввести студентів в оману та завадити їх навчанню. Хоча ChatGPT не можна вважати надійним джерелом інформації.

2. Справедливість оцінок. Викладачі можуть зіткнутися з проблемою у визначенні, чи студенти самостійно виконали завдання, чи вони використовували AI, що може вплинути на точність оцінювання та зворотний зв'язок.

3. Етичні питання. Інтеграція чат-ботів в освіту викликає етичні питання щодо конфіденційності даних, безпеки та відповідального використання AI. Необхідно встановлення чітких принципів та заходів безпеки, особливо у медичній освіті.

Сучасна думка полягає в тому, що AI чат-боти можуть бути корисними як для студентів, так і для викладачів, однак існують значні проблеми, які потрібно вирішити для ефективного використання їх можливостей. Широке поширення чат-ботів та їх доступність в освітній сфері спричинили різні реакції, що викликали плутанину. Викладачі та студенти мають різні погляди на їхнє використання: якщо студенти позитивно ставляться до чат-ботів, то у викладачів спостерігається критичне ставлення. Така ситуація відкриває нові можливості та постає з викликами, що супроводжуються значним обсягом досліджень щодо впливу чат-ботів на освіту.

Було виявлено прогалини в наявних дослідженнях, які потребують подальшого дослідження. Вирішення цих проблем буде корисним для оптимізації впровадження чат-ботів та використання їх повного потенціалу в освітньому процесі. Інтеграція чат-ботів у освітній процес має переваги для викладачів та студентів. Вони допомагають у вирішенні адміністративних завдань, ефективніше використовувати час та забезпечують персоналізовану підтримку. Студенти відчують користь у підтримці з навчання та зміцненні навичок. Однак існують питання щодо точності та етичних аспектів використання чат-ботів, які потребують уваги дослідників та науковців.

Список літератури

1. Wollny, S., Schneider, J., Di Mitri, D., Weidlich, J., Rittberger, M., & Drachsler, H. (2021). Are we there yet?—A systematic literature review on chatbots in education. *Frontiers in Artificial Intelligence*, (4), 654924.
2. Deng, X., & Yu, Z. (2023). A meta-analysis and systematic review of the effect of chatbot technology use in sustainable education. *Sustainability*, 15(4), 2940.
3. Kasneci, E., Seifler, K., Küchemann, S., Bannert, M. (2023). ChatGPT for good? On opportunities and challenges of large language models for education. *Learning and Individual Differences*, (103), 102274.